

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Fjerkræ i skovlandbrug

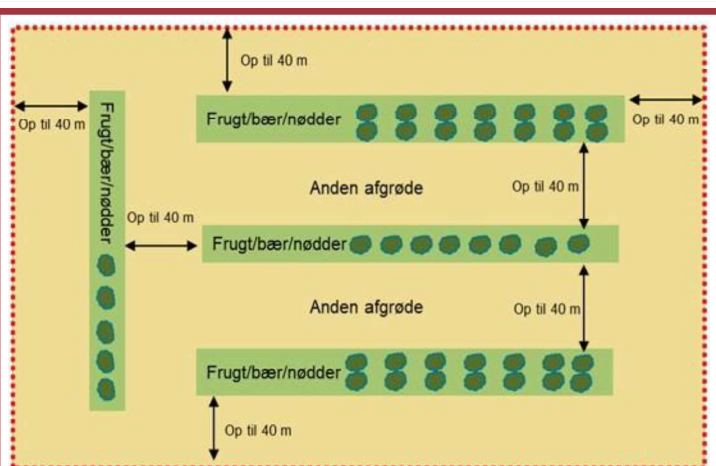
Christoffer Grønne og Hester Callaghan

STØTTET AF

Fonden for **økologisk landbrug**

**Hvor mange har allerede
gang i noget skovlandbrug?
Hvilke stadier er I i?**

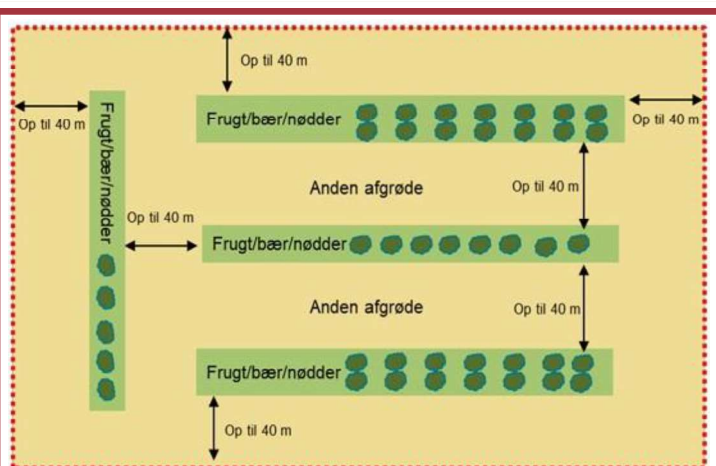

Skovlandbrug

- Dyrkning af træer og/eller buske i kombination med traditionel drift (planteavl/husdyrhold)
- Nødde-, frugttræer og -buske
- Mindst 0,3 ha sammenhængende. Træer/afgrøde tegnes ind samlet
- Mindst 100 godkendte træer/buske pr. hektar
- Op til 40 meter fra bæltet af træer og buske til markkant
- Op til 40 meter mellem bæltet af træer på markfladen
- Hvert bælte kan indeholde op til 3 rækker af træer/buske
- Op til 100 spredte træer af andre arter pr. hektar
- Småbiotoper er tilladt

Blomme, kirsebær, blåbær, brombær, hassel, havtorn, hindbær, hjertenød, hunderose, hyld, kastanje, morbær, pærer, ribs, rønnebær, solbær, stikkelsbær, surbær, tranebær, tyttebær, valnød, vindrue, æbler + flere

Skovlandbrug og lavskov er støtteberettigede til grundbetaling, økologisk arealstøtte

Skovlandbrug

- Dyrkning af træer og/eller buske i kombination med traditionel drift (planteavl/husdyrhold)
- Nødde-, frugttræer og -buske
- Mindst 0,3 ha sammenhængende. Træer/afgrøde tegnes ind samlet
- Mindst 100 godkendte træer/buske pr. hektar
- Op til 40 meter fra bæltet af træer og buske til markkant
- Op til 40 meter mellem bæltet af træer på markfladen
- Hvert bælte kan indeholde op til 3 rækker af træer/buske
- Op til 100 spredte træer af andre arter pr. hektar
- Småbiotoper er tilladt

Blomme, kirsebær, blåbær, brombær, hassel, havtorn, hindbær, hjertenød, hunderose, hyld, kastanje, morbær, pærer, ribs, rønnebær, solbær, stikkelsbær, surbær, tranebær, tyttebær, valnød, vindrue, æbler + flere

Skovlandbrug og lavskov er støtteberettigede til grundbetaling, økologisk arealstøtte

Hønsegård, permanent græs

Afgr.kode 482 - Skovlandbrug med permanent græs (skovlandbrugssystem)

Skovlandbrug, ikke støtteberettiget

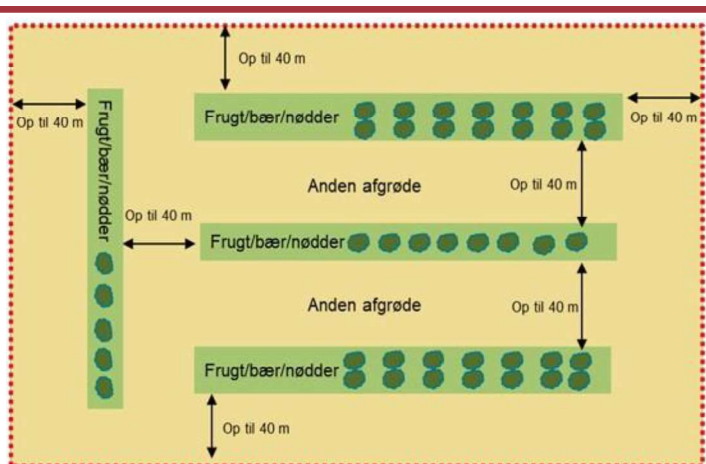
Frit artsvalg og layout af træer. Så godkendt til fjerkræ sammen med beplantninger, men ingen støtte på arealet

Hønsegård uden plantedække

Afgr.kode 484 - Skovlandbrug med omdriftsafgrøder (mest til at underkende arealer ved evt. kontrol)

Vedligeholde træer og buske på arealet i en god plantagemæssig stand, der sikrer, at træerne ikke hæmmes af ukrudt.

Høns til renholdelse! Men de må ikke beskadige træerne

Skovlandbrug

- Dyrkning af træer og/eller buske i kombination med traditionel drift (planteavl/husdyrhold)
- Nødde-, frugttræer og -buske
- Mindst 0,3 ha sammenhængende. Træer/afgrøde tegnes ind samlet
- Mindst 100 godkendte træer/buske pr. hektar
- Op til 40 meter fra bæltet af træer og buske til markkant
- Op til 40 meter mellem bæltet af træer på markfladen
- Hvert bælte kan indeholde op til 3 rækker af træer/buske
- Op til 100 spredte træer af andre arter pr. hektar
- Småbiotoper er tilladt

Blomme, kirsebær, blåbær, brombær, hassel, havtorn, hindbær, hjertenød, hunderose, hylde, kastanje, morbær, pærer, ribs, rønnebær, solbær, stikkelsbær, surbær, tranebær, tyttebær, valnød, vindrue, æbler + flere

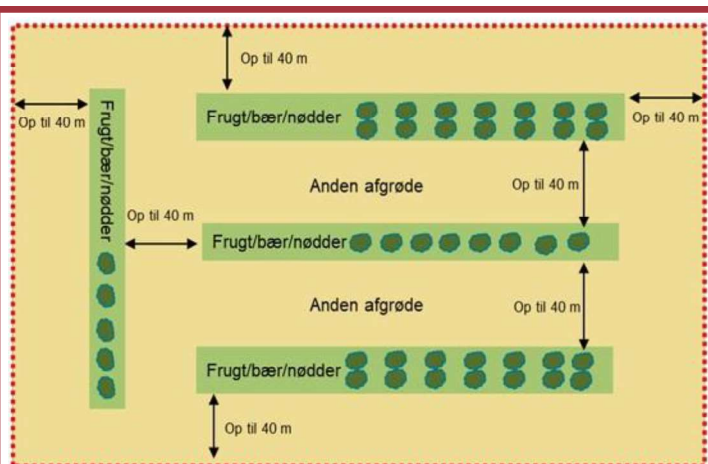
Lavskov

- Dyrkning af træer med stævning som formål
- Som udgangspunkt ikke frugttræer
- Mindst 0,3 ha sammenhængende. Træer tegnes fra afgrøde
- 8000 træer pr. ha (for poppel 1000 træer pr. ha)
- Mindst 7,5 meter bred skovstykke
- Mindst 4 meter mellem skovstykker
- Krav til stævning hvert 10. år (20. år for poppel)
- Op til 100 spredte træer af andre arter pr. hektar (for poppel 400 træer pr. hektar)

Pil, poppel, hassel, elm, løn, ask, bøg, birk, el, eg, lind, kastanje, valnød, kirsebær, avnbøg

Lavskov/energiafgrøder
Afg. Koder: 591-598

591: blandinger af alle lavskovsarter, eller renbestand af....
8000 godkendte planter/ha.

Skovlandbrug

- Dyrkning af træer og/eller buske i kombination med traditionel drift (planteavl/husdyrhold)
- Nødde-, frugttræer og -buske
- Mindst 0,3 ha sammenhængende. Træer/afgrøde tegnes ind samlet
- Mindst 100 godkendte træer/buske pr. hektar
- Op til 40 meter fra bæltet af træer og buske til markkant
- Op til 40 meter mellem bæltet af træer på markfladen
- Hvert bælte kan indeholde op til 3 rækker af træer/buske
- Op til 100 spredte træer af andre arter pr. hektar
- Småbiotoper er tilladt

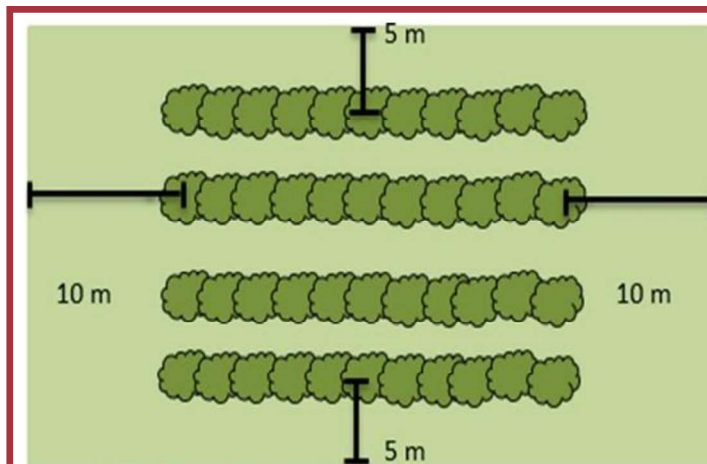
Blomme, kirsebær, blåbær, brombær, hassel, havtorn, hindbær, hjertenød, hunderose, hyld, kastanje, morbær, pærer, ribs, rønnebær, solbær, stikkelsbær, surbær, tranebær, tyttebær, valnød, vindrue, æbler + flere

Lavskov

- Dyrkning af træer med stævning som formål
- Som udgangspunkt ikke frugttræer
- Mindst 0,3 ha sammenhængende. Træer tegnes fra afgrøde
- 8000 træer pr. ha (for poppel 1000 træer pr. ha)
- Mindst 7,5 meter bred skovstykke
- Mindst 4 meter mellem skovstykker
- Krav til stævning hvert 10. år (20. år for poppel)
- Op til 100 spredte træer af andre arter pr. hektar (for poppel 400 træer pr. hektar)

Pil, poppel, hassel, elm, løn, ask, bøg, birk, el, eg, lind, kastanje, valnød, kirsebær, avnbøg

Frukt/bærtillæg

- Dyrkning af træer og buske som plantage, ikke i kombination med andet
- Nødde-, frugttræer og -buske
- Mindst 0,3 ha sammenhængende.
- Plantetal varierer mellem arter, men er som udgangspunkt højt. Hovedafgrøden skal være jævnt fordelt over arealet.
- Op til 10 meter mellem rækker af træer
- På to af siderne op til 10 meter til markkant, på sidste to sider op til 5 meter til markkant.
- Arter må gerne kombineres, men mindst 1 art skal opnå minimumsplantetallet (se vejledning)
- Kan ikke søges på arealer med skovlandbrug

Blomme, kirsebær, blåbær, brombær, hassel, havtorn, hindbær, hyld, kastanje (podet), morbær, pærer, ribs, solbær, stikkelsbær, surbær, tranebær, tyttebær, valnød (podet), vindrue, æbler + flere

Skovlandbrug og lavskov er støtteberettigede til grundbetaling, økologisk arealstøtte

Lovgivning – Skov/fjer

Kommunal variation i håndtering af mobile huse til æglæggende høner. Kontakt kommunen, inden I går i gang.

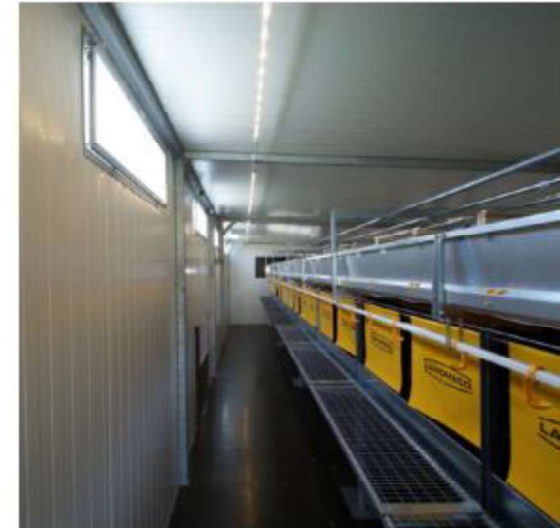
Som udgangspunkt:

Æglæggende høner skal have fast bund og afløb.

Som undtagelse for afløb, kan man bruge dybstrøelse og pumpesump

Krav om fast bund er altid gældende for æglæggende høns.

Slagtekyllinger er fritaget krav om både fast bund og afløb

Chicken Caravan

Mobile husdyranlæg må højst stå samme sted i 12 uger, og ikke det samme sted 2 gange indenfor 1 år.

Hvis de kun flyttes 1 gang om året, må de højst være samme sted hvert 5. år. I dette tilfælde skal placering logføres.

Så længe det er højst 12 uger af gangen, skal der ikke føres eller opbevares optegnelser over placering. (ikke logført)

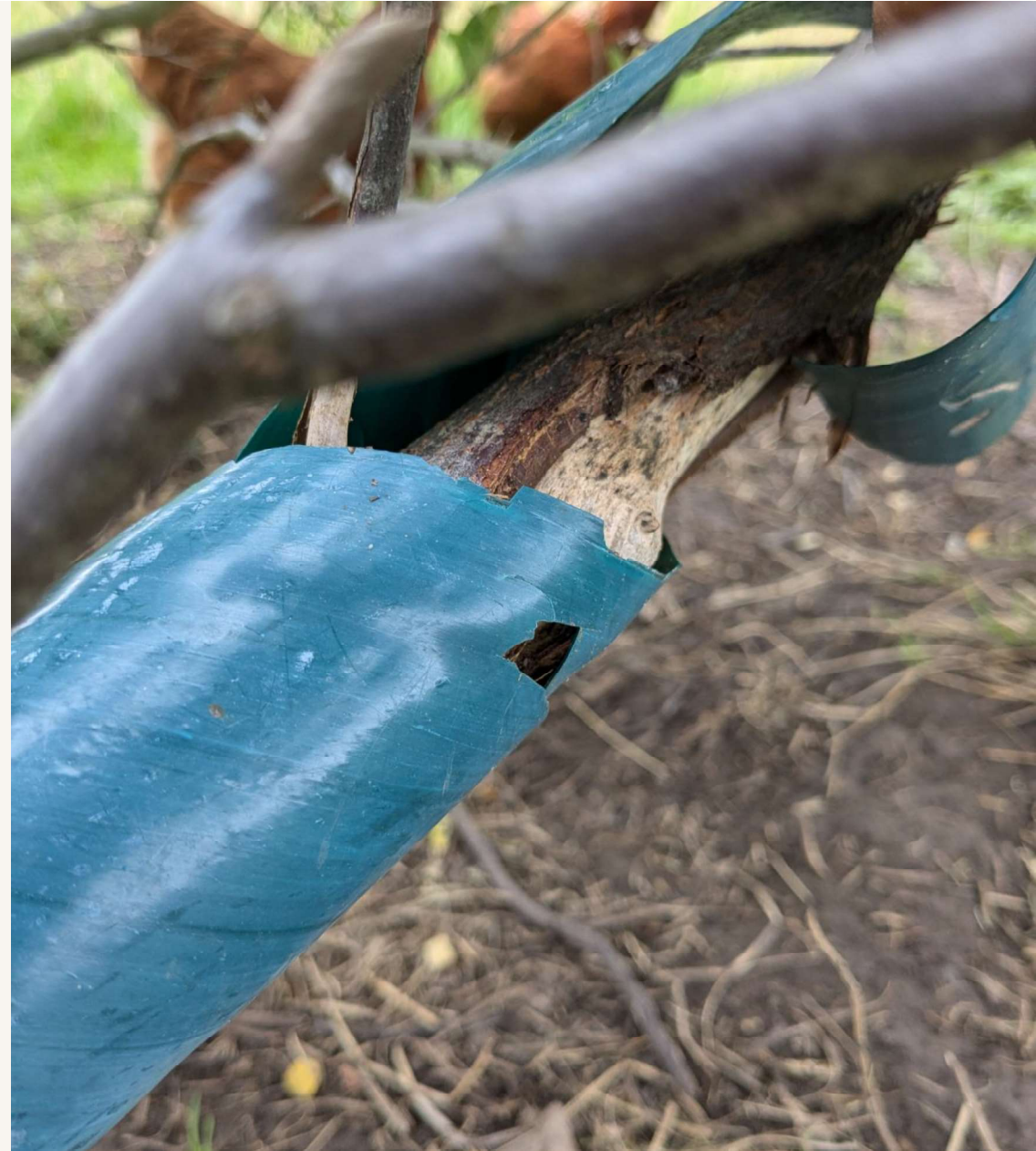

”Mobile stalde til æglæggende høner” for mere inspiration

Udfordringer – Skov/fjer

Indelukningkrav om vinteren

Plantetal (fjerkræ beskadiger ofte småtræer og buske. De skal derfor beskyttes ekstra meget i etableringsfasen).

Udfordringer – Skov/fjer

Indelukningkrav om vinteren

Plantetal (fjerkræ beskadiger ofte småtræer og buske. De skal derfor beskyttes ekstra meget i etableringsfasen).

Arealet af beplantninger

Området mellem hus og den første beplantning er ofte fri for planter, fordi der bliver lagt meget gødning, og der er meget aktivitet.

Her kan mobile stalde muligvis løse en del af udfordringen

Indelukningskrav

– hvordan får vi dem ud?

Etablering af et ikke-overdækket udeareal på maksimalt 40 m²

Foto: Johanne Schimming

Indelukningskrav

– hvordan får vi dem ud?

Etablering af et ikke-overdækket udeareal på maksimalt 40 m²

Indhegning med overdækning af fast tag (f.eks ved at bakke det mobile hus op til en drivhustunnel)

Foto: Johanne Schimming

Indelukningskrav – hvordan får vi dem ud?

Etablering af et ikke-overdækket udeareal på maksimalt 40 m²

Indhegning med overdækning af fast tag (f.eks ved at bakke det mobile hus op til en drivhustunnel)

Indhegning overdækket med net eller tråd (afstand mellem tråde på maksimalt 20 cm, farvet polyester- eller nylontråd. Diameter på 1,5-2 cm)

Indelukningskrav

– hvordan får vi dem ud?

Etablering af et ikke-overdækket udeareal på maksimalt 40 m²

Indhegning med overdækning af fast tag (f.eks ved at bakke det mobile hus op til en drivhustunnel)

Indhegning overdækket med net eller tråd (afstand mellem tråde på maksimalt 20 cm, farvet polyester- eller nylontråd. Diameter på 1,5-2 cm)

Komplet overdække af areal med store buske eller trækroner (skal være en del af bedriftens harmoniareal. Udfordring i arealet mellem stald og træer, som ofte er fri for planter.

Indelukningskrav

– hvordan får vi dem ud?

Etablering af et ikke-overdækket udeareal på maksimalt 40 m²

Indhegning med overdækning af fast tag (f.eks. ved at bakke det mobile hus op til en drivhustunnel)

Indhegning overdækket med net eller tråd (afstand mellem tråde på maksimalt 20 cm, farvet polyester- eller nylontråd. Diameter på 1,5-2 cm)

Komplet overdække af areal med store buske eller trækrøner (skal være en del af bedriftens harmoniareal. Udfordring i arealet mellem stald og træer, som ofte er fri for planter.

I indelukningsperioden behøver indhegningen ikke være i overensstemmelse med det økologiske arealkrav om 4 m² til høner og slagtekyllinger

Symbioser – Skov/fjer

Mobile huse højst samme sted i 12 uger, derefter ikke samme sted indenfor 1 år

Krav om kronedække hvis de skal ud under indelukningskrav

Op til 40 meter mellem bæltet af træer, op til 3 rækker træer pr. bælte

Ingen minimumsafstand mellem bæltet, så længe der dyrkes "noget" mellem, og man kan vise en produktion

Artsvalg – Skov/fjer

Hjemmehørende arter, der også er gode for biodiversiteten.

De relativt hurtigtvoksende, eller gødningsglade træer, eller dem der kan klare fjerkræet adfærd?

Hassel, pil, hyld har alle vist at være yderst produktive med høns.

Det er en mulighed for flere indtægtskilder på samme areal!

Muligvis også en kilde til foder?

